

ærede Medlem mente, at det skulde være ganske ekstraordinære Forhold, der skulde gøre Skolekommissionen og Kommunalbestyrelsen utilbøjelige til at samtykke i Lønningstillæg for Lærere, idet det jo ikke var Kommunens egne Penge, hvorover der i dette Tilfælde raadedes. Jeg tror ikke, at det sidste Henhyn vil spille nogen Rolle over for en alvorlig Skolebestyrelse, der virkelig vil ramme en Lærer, som den anser for uduelig til sit Embede. Jeg tror overhovedet, at Sandheden ligger i Midten. Denne Bestemmelse vil kunne være gavnlig over for en forsummelig Lærer, der trænger til en Baaimbelse om, at han maa stramme sig op. Og det er jo heller ikke udelukket, at en Lønningssforhøjelse, fordi den bliver nægtet det ene Aar, kan blive tilstaaet næste Aar. Overhovedet tror jeg, at der fra forskellige Sider er tillagt denne Bestemmelse større Betydning, end den virkelig vil faa. Det vil fremgaa af Motiverne, at Bestemmelsen er optagen efter de Skoleplaner, der ere bleve approberede for Købstæderne. Erfaringen har vist, at man i Købstæderne har været meget godt fornøjet med denne Bestemmelse, og jeg skulde tage meget fejl, hvis man ikke ogsaa fra Lærernes Side har været fuldt enig i det hensigtsmæssige i, at denne Bestemmelse medtoges. Jeg tror, at denne Erfaring fra Købstæderne vil vise sig at passe meget godt ogsaa for Landet, hvis den bliver indført der. Der er dernæst fra forskellige Sider utret Betænelighed ved Bestemmelsen i § 19 om, at alle Spørgsmaal vedrørende Retten til Lønning og Pension afgøres endelig af Ministeriet. Det er jo en Bestemmelse, som for Lønningernes Vedkommende har sit Forbillede i den almindelige Lønninglov af 26de Marts 1870 § 12, og Bestemmelsen har for Pensionernes Vedkommende sit Forbillede i senere Love; men jeg skal i øvrigt for mit Vedkommende sige, at Bestemmelsen ikke spiller en saadan Rolle, at jeg ikke skulde kunne frasfalde den, hvis der skulde være almindelig Stemning for at lade den almindelige Regel om, at Domstolene skulle kunne jentere over Pensionsspørgsmaal, blive gældende for Lærere. Grunden til, at Bestemmelsen er indført i Lovforslaget, er den, at man dermed mente at kunne give Lærerne en Favør ved, at Spørgsmaalet om deres Pension i Stedet

for at udsættes til Afgørelse ved Domstolene, der maatte kunde være i flere Aar, kunde afgøres hurtig ved Ministeriets Mellemkomst. Og man maa ikke glemme, at Striden angaaende saadanne Pensionsspørgsmaal i Almindelighed vil staa mellem Skoleraadene og Ministeriet, og at i saa Henseende Ministeriets Afgørelse sikkert i Almindelighed vil være den, Læreren vil kunne staa sig bedst ved. Naar jeg dernæst i § 22 har foreslaaet Oprettelsen af et Embede som Undervisningsinspektør, har jo dette Forslag fra en Række Talere mødt stærkt Modstand. Det gaar jo saa underligt her i Folketinget, at man sædvanlig bebrejder Administrationen, at den har faa lidt Berøring med det praktiske Liv. Naar man saa stiller et Forslag som dette, hvorved man ønsker at sikre Ministeriet praktisk Bistand, møder det straks Modstand hos det høje Ting, der bliver mistænksomt og siger: Ja, hvad er nu Meningen dermed? Jeg ved ikke, hvorledes det tydeligere, end det her er gjort eller i alt Fald forsøgt gjort, skal udtrykkes, hvad der er Hensigten med Oprettelsen af dette Embede. Der staar, at Undervisningsinspektøren er forpligtet til at gøre sig bekendt med Skolevæsenets Tilstand og er berettiget til at overvære Møder i Skoleraadene og forhandle personlig med disse. Der staar ikke et Ord om, at han skal have Tilhyn med Skolerne ude i Landet. D'Her ere bange for, at der her skulde staves et nyt Tilhyn, men derom staar der ikke et Ord. Det skal være en Bistand for Ministeriet, et Mellemled mellem Ministeriet og Skolevæsenet ude i Landet, en Institution eller en Mand, som altid skulde være paa Højde med Skolevæsenets Udvikling og de forskellige Stemninger, der gaa gennem Skoleautoriteterne ude i Landet. Man har været bange for Bestemmelsen om, at der skulde kunne gives Undervisningsinspektøren Medhjælp af undervisningskyndige Mænd. Man er ikke sikker paa, om der ikke hertil skjuler sig et Ønske om at oprette 10—20—40 Skoleinspektørembeder. Jeg tror ikke, at det vilde være let for Ministeriet at finde saa opfrende Medhjælpere, at de ville gøre et saadant Arbejde ganske gratis. Jeg for maatte henlede Opmærksomheden paa, at der i § 23 staar: „Vederlaget for den Medhjælp, som maatte blive ham tillagt, fastsættes paa